

"העולם הזה" שבועון החדשות הישראלי • המערכת והמינהלה: תל אביב, רחוב גורדון 3, טלפון 243386 • תאריך: 136 • מען מברקי: "עולמפרם" • מודפס ב"הדפוס החדש" בע"מ, תל-אביב, רחוב בן אביגדור • הפצה: "גד" בע"מ • גלופות: "צינאקוגרפיה כספוי" בע"מ • העורך הראשי: אורי אבנרי • המוציא לאור: העולם הזה בע"מ.

ק/כא ירי

אין כיום משימה פופולארית יותר בישראל מאשר לתקוף את העיתונות. מאז התאבדותו של שר-השיכון אברהם עופר, הפכה העיתונות שיעיר לעזאזל לכל תחלואי המדינה וצרותיה. אפילו כמה מהעיתונאים עצמם נסחפו בבכאונליה היסטורית זו של הכאה-לחטא ונסיון לצוד מכשפות במקום שאינן כלל. על הגל העכור הזה ניסה לרכב בש" בוע שעבר תת-אלוף (מיל.) חיים ירון, לשעבר ראש מחלקת ציוד בחיל-האוויר. שמו של חיים ירון פורסם לראשונה בציבור לפני כשנתיים, כאשר נודע כי זמן קצר אחרי שעזב את תפקידו בחיל-האוויר, הצטרף כמנהל לחברת סוכני-הרכש של האחים מילצ'ן, ממנה רכש ציוד חדשים אחר-כך, כאשר חשף העולם הזה את שערוריית השחיתות והשוחד ב" חיל-האוויר (העולם הזה 1959) הוכר גם שמו של חיים ירון בהקשר זה. הסתבר אז כי רוב עיסקות השוחד הגי דולות בין ספקים פרטיים לבין אנשי מש" רד הביטחון, התרחשו בתוך המחלקה ש" היתה תחת אחריותו ובפקידו. התער ררו חשדות לגבי טיב היחסים בין ירון לבין כמה מהמשחחים של אנשי משרד הביטחון.

בעקבות המידע שנאסף על ידי העולם הזה נפתחה חקירה בפרשה הן על ידי יחידת המשטרה הצבאית החוקרת של חיל-האוויר והן על ידי המישרה האזרחית. כאשר הסתיימה החקירה הוגשו כתבי-אישום נגד החשודים. גם נגד תת-אלוף חיים ירון הוגש כתב-אישום. ירון (48), הואשם כי קיבל שוחד משני אנשים שהיו בעלי חברות שסיפקו ציוד לחיל-האוויר. אחד מהם, התעשיין יוסף מהרשק, הועמד יחד עמו לדין.

משפכו של חיים ירון התנהל בבית-המישפט המחוזי בתל-אביב, בפני הש" פטת הדסה ברעמו. בחודש אוקטובר 1976 הסתיים המישפט. חיים ירון זוכה ב" דין. הוא יצא זכאי וחף מפשע בכל ההאשמות שהועלו נגדו. דבר זיכוי פורסם בעיתונים כבלטה.

אולם חיים ירון לא קיבל את סיפוקו הנפשי מזיכוי. בשבוע שעבר הוא פתח במסע מאורגן נגד העיתונות. באמצעות העיתונות בעת ובעונה אחת הופיעו ב" שני הצהרונים כתבות שפרטו את הסבל הנפשי הרב שעבר על חיים ירון בעת שהתנהל המישפט נגדו.

ירון לא הסתפק גם בכך. שלושה ח" דשים אחרי שזוכה מצא לנכון לתקוף את העיתונות. הוא האשים כי עשו בו ליניץ' באמצעי התיקשורת.

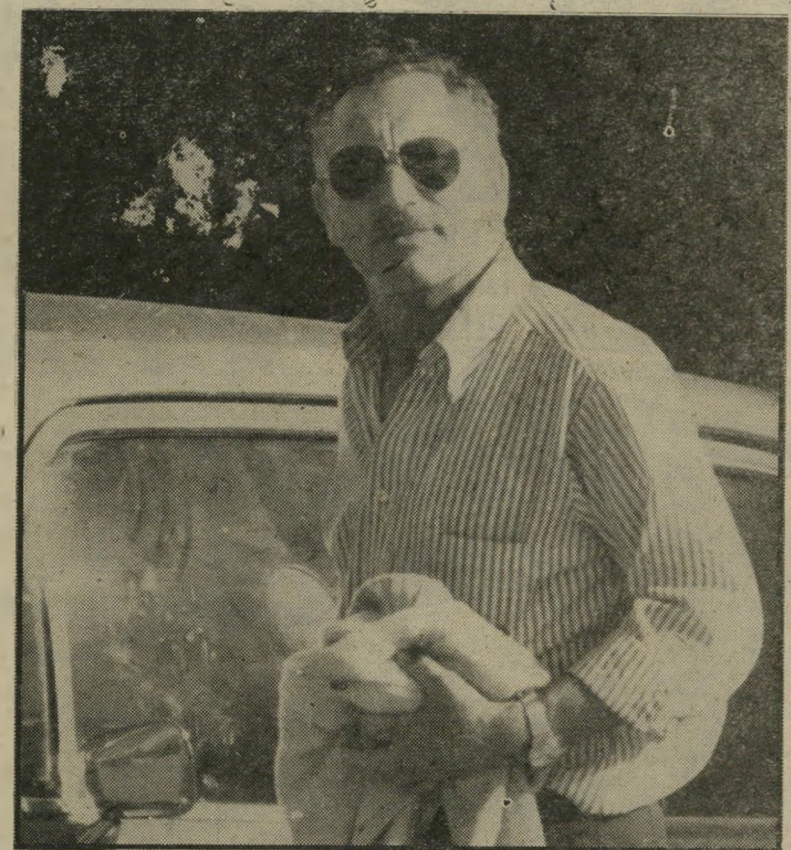
זיכוי של חיים ירון בידי בית-המישפט היה צריך להיות סוף פסוק לפרשה. האיש עבר תקופה ארוכה של סבל וסיוטים, שבאו עליו בתקופה בה התרחשו טרגדיות נוספת בחייו.

אולם חיים ירון עצמו הוא האיש שלא רצה להסתפק בזיכוי. הוא שוער את הפרשה מחדש. משום כך אי-אפשר להש" איר ללא תגובה את ההאשמות ההמורות, אך חסרות הבסיס שלו. בדבר הליניץ' כביכול שערכה בו העיתונות, יש להעמיד את הדברים על דיוקם, ללא רגשנות.

של משרד-הביטחון. יפת נפגש עם חיים ירון עצמו לפני שפירסם מילה אחת אודותיו. ירון סרב כמעט לדבר עם יפת, היפנה אותו למפקד חיל-האוויר, האלוף בני פלד.

רק אחרי שכל הפרשה על כל היבטיה נחקרה ביסודיות; רק אחרי שנאספו ה" מיסמכים והעדויות המאשרים את העוב" דות שבה, רק אז חשף העולם הזה לרא" שונה את שערוריית השחיתות במשרד הביטחון ובמחלקת הציוד של חיל-האוויר. היה זה ב-19 במאוס 1975. חיים ירון לא היה הדמות המרכזית בפרשה. אבל הוא היה הדמות הבכירה ביותר הקשורה בה. בעקבות פירסומי העולם הזה נכנסה גם המישרה האזרחית לתמונה. היא פת" חה בחקירה משלה, תוך שיתוף-פעולה עם מצ"ח ח"א ועם מבקר העולם הזה. כתוצאה מחקירות אלה הועמדה שורה שלימה של אנשים לדין. מנהל מדור הרכש עבור חיל-האוויר במשרד-הביטחון, יואל מירון, הואשם והורשע בנוטילת ש" חד ונדון לשש שנות מאסר. סגנו, מיכאל היטמן, נדון לחמש שנות מאסר. רב-סרן מאיר בן-אהרון, איש מחלקת הציוד של חיל-האוויר ופיקדו בעבר של ירון, ש" שימש כע"מדינה נגדו, פוטר מהצבא ב" דרגת טוראי אחרי 24 שנות שירות. מישפטו של התעשיין אמונו אבני, עדיין תלוי ועומד. עוד יותר מזאת, התעשיין יוסף מהרשק, בעל מפעל החכוף לייצור מיכליות בחיפה, הורשע על ניסיון לשחד את חיים ירון ועל שיחודו, באותו מישפט בו יצא חיים ירון זכאי.

כל גילויי ופירסומי העולם הזה

מוזכה תת-אלוף (מיל.) חיים ירון ליניץ' לעיתונות

בפרשה נתגלו כסוכנים עד האחרון בהם. בבתי-המישפט בהם נערכו המישפטים. הפרשה כולה איתה דוגמה קלאסית, הראויה לשמש כחות וכמופת, לשיתוף פעולה של כל המערכות בחברה לשם ביי" עור נגע שחיתות שפשה באחת הנקודות הרגישות ביותר לביטחוננו. העיתונות, ו" בראשה העולם הזה, מילאה בפרשה תפי קיד ראשון במעלה, בכך שדחפה לביור מישפטי שלה, ולבדיקת ההיבטים הפלי" ליים שבה.

סבל אישי מסוג זה בו נאלץ לעמוד חיים ירון, אינו מצדיק אחרי כל זאת את הטענה כי העיתונות עשתה בו מישפט ליניץ'. במקרה זה ההיפך הוא הנכון: חיים ירון ואותם עיתונאים שצרתמו לפרסם את דבריו תוך בורות ואי ידיעת או הכרת הפרשה, הם שעשו את מעשה הליניץ' — לחבריהם העיתונאים ולעיתונות כולה. כדאי להבהיר במקרה זה את הדברים על הסוף, כדי להסיר ספקות. אפילו אם עלול הדבר לגרום סבל מחדש לתת-אלוף ירון. בפסק-דינה המלומד, המטורט

והמנומק, המשתרע על פני 32 עמודים, לא הפריכה השופטת בין-עתי את העובדות שפורסמו בהקשר לחיים ירון. אם העניקה לו זיכוי, היא עשתה זאת על סמך הפירוש המישפטי שנתנה לעובדות אלה.

אינני רוצה להכנס כאן לפילוסופים של מישפטים. אבל כמה ציטטות מפסק-דינה של השופטת יש בהם כדי להבהיר מדוע זוכה תת-אלוף ירון. קבעה השופטת: כל עוד לא הוכח שום קשר בין המתנות הללו ובין התפקיד שמילא ירון, אין קבלתן מהווה עבירה פלילית אפילו אם אבני הוא ספק של משרד-הביטחון.

הכלה נטקה שאינה שנויה במחלוקת היא גם זאת. שאפילו אין המקבל מתכוון לקבל שוחד הרי הוא עובר עבירה אם הוא יודע שהנתון מתכוון לתת שוחד, כלומר, שמה שניתן, ניתן תוך צפייה ל" תמורה הקשורה בתפקידו של המקבל... שזוכנעתי שמהרשק מצידו שלח את המ" בתמימות ולא מתוך כוונה לזכות במשוא פנים. ולכן אני מרשיעה אותו.

עכשיו עליו להסביר כיצד ייתכן שאותן המתנות של שוחד מצד הנתון, אינן ש" חד מצד המקבל: כבר אמרנו שאם המ" קבל יודע את מטרת המתת הרי הוא אשם, ואם אנו יודעים היום את מטרת המתת כיצד זאת לא ידע זאת ירון? הוא לא ידע משום שלא היו גלויות לפניו כל העובדות הגלויות לפנינו כיום.

...ביטחון, למקרא כל דבריו של ירון מיד אחרי מעצרו, הן בתמליל והן בעדו" ת בבית-המישפט, התרשמתי כי צדק מפ" קן חיל-האוויר שהכיר אותו והיה ממונה עליו במשך שנים, כאשר חיווה דעתו שבטיפשות נהג כאשר לא החזיר את המ" תנות שקיבל, אבל אין הטיפשות מצביעה על שחיתות ועל טיפשות אין אדם נדון בפלילים. לכן החלטתי לזכות את תת-אלוף חיים ירון מכל העבירות שיוחסו לו.

עד כאן מדובר בצד הפלילי של הפרשה, בה זוכה חיים ירון כליל. קשה לר" מר את אותם דברים גם על הצד הציבורי שלה.

הדברים החמורים שנחשפו בבית-המיש" פט על מה שהתרחש במחלקת הציוד של חיל-האוויר ובמחלקת הרכש של משרד הביטחון, מתייחסים כולם לדברים שארעו במחלקה שחיים ירון היה ממונה עליה. אם לא ידע דבר על מה שהתרחש שם אצל פיקודיו מתחת לאפו, זה מוכה אותו מ" בווינה פלילית. אבל מבחינה ציבורית הוא עדיין נושא באחריות.

בהתקפתו על העיתונות הביא חיים ירון לדוגמה את התקפת העיתונות עליו בקשר למעבר החד שעבר מחיל-האוויר לסוכנות הנשק של האחים מילצ'ן. כהוכחה ל" חפתו וטוהר כפין ציטט את החלטת הוועדה הציבורית למתן היתרים לפי חוק" שירות-הציבור, שלא מצאה כל דופי ב" נסיבות פרישתו.

העובדה שניתן לחיים ירון היתר — וגם הכשר בדיעבד — לבצע מעשה פסול לפי כל קנה-מידה ציבורי, אינה הופכת את צעדו זה לכשר, הוא לא עבר על החוק. אבל אין זאת אומרת שהחוק היה בסדר. עובדה היא שבימים אלה משנים את החוק כך שבעתיד לא יוכלו קציני צה"ל האחרים לרכש ציוד מסוכני-נשק פרטיים, לעבור מיד אחרי שיחרורם לשי" רותם של אותם סוכני-נשק.

באחד הראיונות עמו אמר חיים ירון: "אי, עלילה מטופשת כזו, יכולה להצליח ולעבור מערכת שלמה, שהלכה שולל אח" רי עלילה? לקחו איש ציבור, הפשטו אותו וערום בלי שיבדקו מה מאחרי ה" טענות".

מבלי להיסחף לרגשנות המופרות של ירון, ומבלי לפגוע בזכויותיו בשירות ה" ביטחוני, השמעת דברים אלה כש" לעצמה ופירסומם הם העלילה המטופשת.

